Dosarul nr. 4r-4070/25 Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)
4-25054344-02-4r-22102025 Judecător: Veniamin CHIHAI

D E C I Z I E
în numele Legii

23 septembrie 2026 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței Eugeniu BEȘELEA
Judecători Andrei CAZACICOV și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de către avocatul Nicolae NEGREI, în interesele persoanei în privința căreia a fost pornită cauza contravențională, Vasili VIȘANU împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 4-954/2025 din 18 septembrie 2025, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria /nr. MAI06 346486 din 14.04.2025, în privința lui **Vasili VIȘANU** în temeiul art.63 alin.(1) Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 22.04.2025 până la 18.09.2025;
în Curtea de Apel Centru, din 22.10.2025 până la 23.09.2026.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând temeinicia Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. La data de 14.04.2025, agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Râșcani a DP mun. Chișinău, Dumitru FLOREAN i-a întocmit lui Vasili VIȘANU, proces-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 346486, privind comiterea contravenției art.63 alin.(1) Cod contravențional și anume la data de 04.04.2025 cet. Vasili VIȘANU a neîndeplinit obligațiunile părintești asupra minorului *****VIȘANU a.n. *****

Conform scrisorii nr. 34/20/3-7211 din 16.04.2024, de către IP Râșcani a DP mun. Chișinău, dosarul contravențional nominalizat, în temeiul art.395 Cod contravențional, a fost expediat Judecătoriei Chișinău pentru examinare.

2. *Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 4-954/2025 din 18 septembrie 2025,* Vasili VIȘANU, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional.

În baza art.63 alin.(1) Cod contravențional, a fost aplicat lui Vasili VIȘANU sancțiune contravențională sub formă de amendă, în mărime de 10 unități convenționale ceia ce constituie 500 (cinci sute) lei MDL.

A fost explicat lui Vasili VIȘANU că în baza art.34 alin.(3) Cod contravențional, este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale. În acest caz se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral, cu excepția cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale şi contravenientul nu şi-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenționale, până la cercetarea judecătorească.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, avocatul Nicolae NEGREI, în interesele persoanei în privința căreia a fost pornită cauza contravențională, Vasili VIȘANU, a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 4-954/2025 din 18 septembrie 2025, cu încetarea procesului contravențional în temeiul art.441 alin.(1) lit.a) Cod contravențional, pe motiv că nu există faptul contravenției.*

În motivarea recursului recurentul a invocat faptul că hotărârea instanței de fond este neîntemeiată, fiind emisă cu încălcarea normelor Codului contravențional, a principiilor procesului echitabil și a practicii judiciare uniforme. Se susține că instanța de fond nu a stabilit complet circumstanțele cauzei, a efectuat o examinare superficială și nu a analizat în mod corespunzător argumentele apărării și materialele probatorii administrate.

Apărarea menționează că instanța nu și-a motivat suficient soluția, limitându-se la constatarea legalității procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator, fără o analiză efectivă a situației de fapt și fără a explica motivele pentru care a respins argumentele apărării. În acest sens, se invocă prevederile art.466 alin.(1) lit.d) Cod contravențional, potrivit cărora hotărârea poate fi atacată cu recurs atunci când aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea acesteia este insuficientă sau contradictorie.

Apărarea susține că instanța nu a respectat obligația prevăzută de art.458 Cod contravențional, care impune examinarea completă și obiectivă a cauzei, stabilirea caracterului veridic al contravenției imputate, existența vinovăției persoanei, precum și aprecierea tuturor circumstanțelor relevante pentru soluționarea justă a cauzei. Se invocă încălcarea principiilor prevăzute de art.5 și art.8 Cod contravențional, potrivit cărora nimeni nu poate fi declarat vinovat și sancționat decât în conformitate cu legea, iar răspunderea contravențională intervine doar în cazul săvârșirii cu intenție sau din imprudență a unei fapte prevăzute de lege.

Un motiv important al recursului îl constituie lipsa unei descrieri clare și concrete a faptei imputate. Recurentul arată că în procesul-verbal contravențional nu este indicat în ce mod concret acesta ar fi încălcat obligațiile părintești, fiind menționat doar că nu și-ar fi îndeplinit obligațiile față de minorul VIȘANU *****, fără a se preciza dacă este vorba despre obligații de întreținere, educare sau instruire. Astfel, persoana sancționată ar fi fost pusă în imposibilitatea de a formula o apărare efectivă împotriva unei acuzații vagi și neconcrete.

În ceea ce privește contravenția prevăzută de art.63 alin.(1) Cod contravențional, apărarea susține că aceasta presupune existența unei neîndepliniri sau îndepliniri

necorespunzătoare a obligațiilor părintești de întreținere, educare sau instruire, precum și existența vinovăției persoanei. Or, simplul fapt că a avut loc un incident între minori nu poate demonstra automat că părintele nu și-a îndeplinit obligațiile legale.

Se menționează că în cauză nu au fost administrate probe suficiente care să demonstreze că VIȘANU Vasili ar fi neglijat educarea sau supravegherea copilului său. Potrivit apărării, un singur incident între minori nu poate fi echivalat cu o încălcare a obligațiilor părintești, iar organul constatator trebuia să demonstreze existența unui comportament constant sau a unor circumstanțe care ar indica neîndeplinirea obligațiilor de părinte.

De asemenea, recurentul invocă prevederile art.375 Cod contravențional, potrivit cărora concluziile privind vinovăția nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional.

Un alt argument al recursului se referă la lipsa unei aprecieri corespunzătoare a probelor. Se susține că instanța nu a analizat pertinența, admisibilitatea și veridicitatea probelor, nu a examinat legătura dintre acestea și nu a indicat motivele pentru care a considerat dovedită vinovăția lui VIȘANU Vasili. Apărarea mai arată că simpla semnare a procesului-verbal nu poate fi interpretată ca o recunoaștere a faptei, deoarece recurentului nu i-ar fi fost explicat conținutul documentului și acesta ar fi semnat la indicația agentului constatator, fără a i se clarifica consecințele.

În recurs sunt invocate și prevederile art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului privind dreptul la un proces echitabil, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, inclusiv cauzele Fomin c. Moldovei, Hirvisaari c. Finlandei, Zolotukhin c. Rusiei, Ziliberberg c. Moldovei și Guțu c. Moldovei. Se arată că instanțele sunt obligate să motiveze hotărârile într-un mod clar și suficient, astfel încât părțile să înțeleagă motivele soluției și să poată exercita efectiv dreptul de contestare. Totodată, recurentul invocă faptul că erorile și omisiunile autorităților nu pot fi reparate în detrimentul persoanei sancționate, făcând referire la jurisprudența CEDO și la Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14.05.2015, potrivit cărora dubiile și greșelile autorităților trebuie interpretate în beneficiul persoanei acuzate.

În concluzie, recurentul susține că hotărârea instanței de fond a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept material și procedural, fără o examinare completă, obiectivă și motivată a cauzei. Prin urmare, solicită admiterea recursului, casarea integrală a Hotărârii Judecătoriei Chișinău, (sediul Ciocana), din 18 septembrie 2025, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri prin care procesul contravențional intentat în privința lui VIȘANU Vasili în baza art.63 alin.(1) Cod contravențional să fie încetat din lipsa faptei contravenționale.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art.447

alin.(1), (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), Colegiul penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

În conform art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

Prin referința depusă asupra recursului declarat de avocatul NEGREI Nicolae în interesele lui VIȘANU Vasili împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău, (sediul Ciocana), din 18 septembrie 2025, victima GUZUN Ecaterina solicită respingerea recursului ca nefondat și menținerea fără modificări a hotărârii instanței de fond, prin care VIȘANU Vasili a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional și sancționat cu amendă în mărime de 10 unități convenționale (500 lei).

În susținerea poziției sale, victima arată că instanța de fond a examinat cauza complet și obiectiv, iar soluția adoptată este legală, motivată și întemeiată pe probele administrate în cadrul procesului contravențional.

Potrivit referinței, la data de 14 aprilie 2025, în privința lui VIȘANU Vasilii a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 346486, pentru faptul că acesta nu și-ar fi îndeplinit corespunzător obligațiile părintești față de minorul său, VIȘANU *****, născut la *****. Victima menționează că incidentul care a stat la baza pornirii procesului contravențional a avut loc la data de 04 aprilie 2025, când minorul *****, fiul acesteia, a fost agresat de către minorul *****VIȘANU în apropierea unei instituții de învățământ. Potrivit declarațiilor victimei, minorul *****VIȘANU l-ar fi atras pe ***** într-o zonă izolată sub pretextul unei discuții, după care l-ar fi lovit cu piciorul în regiunea pieptului și a bărbiei, obligându-l să stea în genunchi și să-și ceară scuze pentru fapte pretinse. De asemenea, incidentul ar fi fost filmat și ulterior distribuit în rândul elevilor.

Victima arată că, deși inițial incidentul nu a fost apreciat ca fiind unul grav, ulterior minorul ***** a necesitat investigații medicale și a manifestat schimbări de comportament, devenind inhibat.

În referință se menționează că instanța de fond a apreciat corect probele administrate, inclusive informația înregistrată la serviciul 112, cererea depusă de GUZUN Ecaterina la organele de poliție, declarațiile minorului *****, declarațiile minorului *****VIȘANU, care ar fi recunoscut aplicarea loviturilor, sesizările și informările organului de poliție, raportul agentului constatator. Victima susține că, în baza acestor probe, instanța de fond a concluzionat corect că VIȘANU Vasili nu și-a îndeplinit corespunzător obligațiile de educare și supraveghere a copilului său, manifestând pasivitate în exercitarea responsabilităților părintești.

În acest sens, instanța a făcut referire la prevederile Codului familiei și ale Legii privind drepturile copilului, care stabilesc obligația părinților de a asigura educarea și dezvoltarea corespunzătoare a copiilor.

Cu privire la argumentele recurentului, victima consideră că acestea reprezintă simple critici generale, fără a demonstra existența unor erori de drept care ar justifica casarea hotărârii. Se menționează că recurentul invocă prevederile art.466 alin.(1) lit.d) Cod contravențional, însă nu indică concret care ar fi eroarea de drept admisă de instanța de fond. Victima susține că hotărârea contestată este suficient motivată, iar faptul că soluția instanței nu corespunde poziției apărării nu poate constitui temei pentru casarea acesteia. În opinia sa, instanța de fond a analizat circumstanțele cauzei și a oferit o motivare clară asupra concluziilor sale.

De asemenea, victima respinge argumentul recurentului privind încălcarea dreptului la un proces echitabil și a dreptului de a fi auzit, invocând jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia obligația de motivare a hotărârilor nu presupune oferirea unui răspuns detaliat la fiecare argument formulat de părți, ci doar examinarea aspectelor esențiale ale cauzei.

Referitor la susținerea apărării privind lipsa unei descrieri clare a faptei și lipsa probelor privind neîndeplinirea obligațiilor părintești, victima arată că aceste argumente sunt neîntemeiate. Aceasta menționează că răspunderea contravențională prevăzută de art.63 alin.(1) Cod contravențional nu este condiționată de existența unui comportament repetitiv al copilului, iar un singur act de agresiune poate demonstra o insuficientă supraveghere și educare din partea părintelui. Victima consideră că acțiunile minorului *****VIȘANU nu au reprezentat un simplu incident întâmplător, ci un comportament planificat, având în vedere faptul că acesta ar fi atras victima într-un loc separat, ar fi aplicat lovituri și ar fi filmat acțiunile sale. În opinia victimei, acest comportament demonstrează existența unor deficiențe în educarea și supravegherea minorului.

Totodată, victima respinge argumentul potrivit căruia semnarea procesului-verbal de către VIȘANU Vasili nu ar reprezenta recunoașterea faptei. Se menționează că acesta nu a solicitat traducător, nu a invocat imposibilitatea de a înțelege conținutul actului și nu există motive pentru a considera că semnătura a fost aplicată fără cunoașterea situației.

În ceea ce privește solicitarea apărării privind nulitatea procesului-verbal, victima arată că lipsa semnăturii victimei pe procesul-verbal nu constituie un temei de nulitate absolută, în special în condițiile în care victima a fost ulterior audiată și a oferit explicații în cadrul procedurii.

În concluzie, victima GUZUN Ecaterina apreciază că recursul declarat de avocatul Negrei Nicolae în interesele lui VIȘANU Vasili este nefondat și urmărește doar evitarea răspunderii contravenționale. Aceasta consideră că Hotărârea Judecătoriei Chișinău, (sediul Ciocana), din 18 septembrie 2025 este legală, motivată și întemeiată pe probe suficiente.

Prin urmare, solicită instanței de recurs respingerea recursului declarat de VIȘANU Vasili și menținerea integrală a hotărârii instanței de fond.

5. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia *de a respinge ca fiind nefondat recursul declarat de avocatul Nicolae*

NEGREI, în interesele persoanei în privința căreia a fost pornită cauza contravențională, Vasili VIȘANU, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 4-954/2025 din 18 septembrie 2025, din considerentele ce succed.

6. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs *respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform art.7 Cod contravențional, *persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod*. În conformitate cu art.8 alin.(2) Cod contravențional, *este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.*

Potrivit art.10 Cod contravențional, *constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională. Fapta prejudiciabilă constituie temeiul real al răspunderii contravenționale și se manifestă sub două forme prin intenție sau din imprudență. Intenția este o comportare activă prin care se încalcă o normă prohibitivă ce interzice o anumită activitate, iar imprudența constă din faptul, că persoana care săvârșește fapta își dă seama și prevede urmările care vor surveni în urma acesteia, dar consideră, că în mod ușuratic vor putea fi evitate.*

Conform prevederilor art.14 alin.(1)-(3) Cod contravențional, *contravenția se săvârșește cu intenție sau din imprudență. Contravenția se consideră săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conștient survenirea acestor urmări. Contravenția se consideră săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă.*

În acord cu art.374 Cod contravențional, *procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției. Procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau al*

autosesizării agentului constatator privind săvârşirea contravenţiei. Procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

Colegiul subliniază că, judecarea cauzei în instanță s-a desfășurat cu respectarea prevederilor normelor contravenționale ce reglementează procedura respectivă. Hotărârea judecătorească cuprinde, circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, astfel fiind dată în conformitate cu prevederile art.462 Cod contravențional.

7. Potrivit materialelor cauzei Colegiul penal reține că, la data de 14.04.2025, agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Râșcani a DP mun. Chișinău, Dumitru FLOREAN i-a întocmit lui Vasili VIȘANU, proces-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 346486, privind comiterea contravenției art.63 alin.(1) Cod contravențional și anume la data de 04.04.2025 cet. Vasili VIȘANU a neîndeplinit obligațiunile părintești asupra minorului *****VIȘANU a.n. *****

În temeiul prevederilor art.395 alin.(1) Cod contravențional, procesul contravențional pornit în privința lui Vasili VIȘANU, de către agentul constatator a fost remis spre examinare conform competenței la Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana).

Drept consecință, prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 4-954/2025 din 18 septembrie 2025*,* Vasili VIȘANU, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional, și-a fost stabilită o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 10 unități convenționale, ceea ce constituie 500 (cinci sute) lei MDL.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, Colegiul Penal conchide, că recurentul nu a prezentat instanței de recurs careva argumente și probe prin care s-ar dovedi netemeinicia și ilegalitatea soluției adoptate de prima instanță, din care considerente va respinge ca nefondat recursul declarat în prezenta cauză, cu menținerea Hotărârii primei instanțe.

8. ***Cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție,*** Colegiul penal reține că verificarea valabilității acestuia presupune examinarea respectării condițiilor legale de formă și conținut prevăzute de Codul contravențional, precum și a eventualelor încălcări procedurale care ar putea atrage nulitatea actului contestat.

Colegiul subliniază că instituția nulității procesului-verbal cu privire la contravenție are drept scop sancționarea încălcărilor procedurale care afectează în mod efectiv drepturile persoanei sancționate sau împiedică stabilirea corectă a circumstanțelor cauzei. Prin urmare, nu

orice neregularitate formală conduce automat la anularea actului procesual, fiind necesară existența unei încălcări de natură să afecteze validitatea acestuia.

În acest sens, potrivit art.445 Cod contravențional, nulitatea procesului-verbal intervine doar în cazurile expres prevăzute de lege, atunci când sunt omise elemente esențiale ale actului sau sunt încălcate condiții imperative privind întocmirea acestuia. Simpla invocare a unor pretinse încălcări procedurale, fără demonstrarea unei vătămări concrete a drepturilor procesuale ale persoanei, nu constituie temei suficient pentru anularea procesului-verbal.

Totodată, Colegiul penal reține că procesul-verbal cu privire la contravenție reprezintă unul dintre mijloacele de probă prevăzute de art.425 Cod contravențional și urmează a fi apreciat în coroborare cu întreg materialul probator administrat în cauză, potrivit principiului liberei aprecieri a probelor. Legalitatea întocmirii acestuia și forța sa probantă rezultă din respectarea condițiilor prevăzute de lege și din concordanța acestuia cu celelalte probe administrate.

Aplicând aceste principii circumstanțelor cauzei, Colegiul penal constată că procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 346486 din 14.04.2025 a fost întocmit de un agent constatator competent, în limitele atribuțiilor conferite de lege, în urma examinării cererii formulate de GUZUN Ecaterina și a materialelor relevante pentru stabilirea situației de fapt.

Din examinarea conținutului actului contestat rezultă că acesta cuprinde elementele obligatorii prevăzute de art.443 Cod contravențional, inclusiv datele de identificare ale persoanei sancționate, descrierea faptei imputate, circumstanțele relevante ale acesteia, norma juridică aplicabilă și datele necesare pentru individualizarea răspunderii contravenționale.

Cu referire la argumentele recurentului privind pretinsa nulitate a procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 346486 din 14.04.2025, invocate prin prisma nerespectării prevederilor art.443 Cod contravențional, Colegiul penal le apreciază ca fiind neîntemeiate și lipsite de suport juridic.

Colegiul penal reține că, potrivit prevederilor art.443 Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție reprezintă actul procedural prin care agentul constatator consemnează fapta contravențională stabilită, circumstanțele acesteia, datele persoanei în privința căreia este întocmit actul, precum și celelalte informații necesare pentru examinarea cauzei. Nerespectarea cerințelor prevăzute de această normă poate atrage consecințe juridice doar în măsura în care încălcarea constatată afectează în mod efectiv posibilitatea identificării faptei, exercitarea dreptului la apărare sau soluționarea justă a cauzei.

În speță, examinând conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 346486 din 14.04.2025, Colegiul penal constată că acesta cuprinde toate mențiunile obligatorii prevăzute de art.443 Cod contravențional, inclusiv data și locul întocmirii actului (14.04.2025, IP Râșcani al DP mun. Chișinău), datele de identificare ale persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional (VIȘANU Vasili, cu indicarea IDNP), descrierea faptei imputate, indicarea normei contravenționale pretins încălcate (art. 63 alin. (1) Cod contravențional), datele privind agentul constatator, precum și mențiunile referitoare la drepturile și obligațiile persoanei sancționate.

Contrar susținerilor apărării, procesul-verbal nu conține o descriere formală sau insuficientă a faptei. Din conținutul acestuia rezultă în mod clar că lui VIȘANU Vasili i-a fost imputată neîndeplinirea obligațiilor părintești față de minorul *****VIȘANU, născut la *****,

faptă raportată la incidentul produs la data de 04.04.2025. Astfel, persoana sancționată a fost informată despre natura și esența acuzației formulate, având posibilitatea reală de a-și exercita dreptul la apărare.

Colegiul penal subliniază că prevederile art.443 Cod contravențional nu impun agentului constatator obligația de a reda în procesul-verbal o analiză juridică exhaustivă a tuturor elementelor constitutive ale contravenției, ci doar obligația de a consemna acele circumstanțe de fapt care permit identificarea conduitei imputate și verificarea acesteia de către instanță. Or, în cauza de față, descrierea consemnată în procesul-verbal a permis atât agentului constatator, cât și instanței de judecată să stabilească obiectul examinării și să verifice existența elementelor contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional.

În ceea ce privește invocarea de către apărare a lipsei semnăturii victimei pe procesul-verbal cu privire la contravenție, Colegiul penal constată că acest argument nu poate constitui temei pentru declararea nulității actului constatator.

Astfel, potrivit art.443 alin.(5) Cod contravențional, *procesul-verbal* ***se semnează și de victimă*** *în cazul în care aceasta există și* ***este prezentă la întocmirea actului***. Norma legală nu instituie însă o sancțiune automată de nulitate absolută pentru lipsa semnăturii victimei în situația în care aceasta nu a fost prezentă la întocmirea procesului-verbal.

Mai mult, prevederile art.445 Cod contravențional stabilesc expres cazurile în care încălcările admise la întocmirea procesului-verbal atrag nulitatea absolută a acestuia. Or, lipsa semnăturii victimei, în circumstanțele prezentei cauze, nu se regăsește printre temeiurile de nulitate absolută prevăzute de lege și nici nu s-a demonstrat că această împrejurare ar fi cauzat o vătămare concretă drepturilor procesuale ale contravenientului.

Colegiul penal reține că scopul acestei cerințe procedurale constă în confirmarea participării victimei la întocmirea actului și a posibilității acesteia de a lua cunoștință de conținutul procesului-verbal. În prezenta cauză, victima GUZUN Ecaterina a fost identificată, audiată în cadrul procedurii contravenționale, a prezentat explicații și a avut posibilitatea de a-și expune poziția, astfel încât lipsa semnăturii pe procesul-verbal nu a afectat posibilitatea verificării circumstanțelor cauzei.

De asemenea, Colegiul penal nu reține argumentele apărării potrivit cărora procesul-verbal ar fi lovit de nulitate pentru motivul că nu ar conține o indicare concretă a obligației părintești încălcate. Or, în cuprinsul actului constatator este indicată fapta imputată – neîndeplinirea obligațiilor părintești față de minorul *****VIȘANU, iar calificarea juridică a acesteia a fost făcută prin raportare la art.63 alin.(1) Cod contravențional. Stabilirea formei concrete a neîndeplinirii obligațiilor părintești reprezintă un aspect ce ține de aprecierea circumstanțelor de fapt și a probelor administrate, nu de existența condițiilor de formă ale procesului-verbal.

Totodată, Colegiul penal notează că nulitatea procesului-verbal nu poate fi dedusă din simpla nemulțumire a apărării față de conținutul acuzației sau de aprecierea juridică efectuată de agentul constatator. Pentru a atrage sancțiunea nulității este necesară demonstrarea unei încălcări procedurale esențiale, care să fi împiedicat exercitarea drepturilor procesuale ale persoanei sau stabilirea adevărului în cauză.

În speță, asemenea încălcări nu au fost constatate. Procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit de către un agent constatator competent, cu respectarea cerințelor

de formă și conținut prevăzute de lege, iar contravenientului i-au fost garantate drepturile procesuale prevăzute de Codul contravențional.

Totodată, Colegiul penal reține că procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 346486 a fost întocmit la data de 14.04.2025, în prezența lui VIȘANU Vasili, ultimul semnând actul constatator la rubrica destinată, inclusiv mențiunea prin care a indicat că recunoaște săvârșirea contravenției și acceptă sancțiunea stabilită. Această împrejurare confirmă faptul că persoana în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal a luat cunoștință de conținutul actului și de consecințele juridice ale acestuia, nefiind constatate careva obiecții sau impedimente de natură să afecteze valabilitatea actului procedural.

Colegiul penal nu poate reține argumentul apărării potrivit căruia această mențiune nu poate produce efecte juridice, întrucât contravenientului nu i-ar fi fost explicat conținutul actului, iar semnătura ar fi fost aplicată doar la indicația agentului constatator. Or, asemenea susțineri au un caracter pur declarativ și nu sunt confirmate prin alte mijloace de probă administrate în cauză.

În acest sens, simpla afirmație ulterioară a persoanei sancționate precum că nu ar fi cunoscut semnificația semnăturii aplicate nu este suficientă pentru a înlătura valoarea procesuală a unui act întocmit cu respectarea cerințelor legale. La momentul întocmirii procesului-verbal, VIȘANU Vasili a fost prezent, a luat cunoștință de conținutul acestuia și a aplicat semnătura în rubrica destinată, fără a formula obiecții cu privire la faptul că nu ar înțelege natura actului, conținutul acuzației sau consecințele juridice ale semnării acestuia.

Mai mult, Colegiul penal subliniază că mențiunea consemnată în rubrica nr.18 a procesului-verbal, prin care contravenientul a indicat că „recunoaște săvârșirea contravenției și acceptă sancțiunea stabilită”, nu este apreciată în mod izolat și nici nu constituie unica probă pe care se întemeiază concluzia privind vinovăția acestuia. Aceasta reprezintă un element probator care confirmă poziția exprimată de persoana sancționată la momentul întocmirii actului constatator și, totodată, demonstrează că acesteia i-a fost adus la cunoștință conținutul acuzației și sancțiunea aplicată.

Or, vinovăția lui VIȘANU Vasili nu a fost stabilită exclusiv în baza acestei mențiuni, ci rezultă din ansamblul probelor administrate în cauză, apreciate în coroborare de instanța de fond, inclusiv materialele acumulate de organul constatator, declarațiile persoanelor audiate și circumstanțele concrete ale incidentului care a stat la baza întocmirii procesului-verbal.

Prin urmare, faptul că ulterior, în cadrul exercitării dreptului la apărare, contravenientul a adoptat o poziție procesuală diferită nu poate conduce automat la concluzia că semnătura aplicată pe procesul-verbal a fost lipsită de semnificație juridică sau că actul constatator ar fi afectat de vicii de legalitate. În lipsa unor probe obiective care să demonstreze că VIȘANU Vasili a fost constrâns, indus în eroare sau împiedicat să își exercite drepturile procesuale, argumentul apărării urmează a fi respins ca neîntemeiat.

Prin urmare, argumentele recurentului privind nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, pretinsa lipsă a mențiunilor obligatorii prevăzute de art.443 Cod contravențional și nerespectarea condițiilor legale de întocmire a actului constatator urmează a fi respinse ca neîntemeiate, întrucât acestea nu sunt susținute de circumstanțele cauzei și nu demonstrează existența unor încălcări procedurale de natură să atragă nulitatea actului.

Astfel, examinând ansamblul materialului probator, Colegiul penal constată că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit cu respectarea cerințelor legale de formă și conținut, iar recurentul nu a demonstrat existența unor vicii procedurale care să afecteze valabilitatea acestora.

Eventualele critici formulate de acesta vizează, în esență, aprecierea circumstanțelor cauzei și temeinicia concluziilor agentului constatator, aspecte care au fost analizate în cadrul examinării fondului cauzei și nu constituie motive de nulitate a procesului-verbal.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că argumentele recurentului privind ilegalitatea întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție, pretinsa încălcare a dreptului la apărare și existența unor vicii procedurale sunt neîntemeiate, urmând a fi respinse.

9. ***Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare contestate,*** Colegiul penal reține că argumentele formulate de recurent privind inexistența faptei contravenționale nu pot fi primite, întrucât acestea reprezintă, în esență, o reiterare a poziției procesuale susținute în fața instanței de fond, care a fost examinată și apreciată în mod corespunzător prin hotărârea contestată.

Colegiul reamintește că, în procesul contravențional, administrarea și aprecierea probelor se realizează potrivit principiului liberei aprecieri a probelor, consacrat de art.425 Cod contravențional, instanța fiind obligată să examineze fiecare probă sub aspectul pertinenței, concludenții, utilității și veridicității, iar ansamblul probelor prin prisma coroborării reciproce, fără ca vreun mijloc de probă să beneficieze de o valoare probantă prestabilită.

În același sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că aprecierea probelor aparține, în principiu, instanțelor naționale, cu condiția ca procedura, privită în ansamblu, să respecte exigențele unui proces echitabil, iar instanța să examineze în mod efectiv și contradictoriu materialul probator administrat (*Bosoni c. Franței, hotărârea din 07 iunie 1999*).

Raportând aceste principii la circumstanțele cauzei, Colegiul penal constată că argumentele recurentului privind inexistența faptei contravenționale și insuficiența probatoriului administrat nu sunt întemeiate, or existența faptei contravenționale imputate lui Vasili VIȘANU, rezultă din evaluarea coroborată a probelor administrate în procedura contravențională și cercetate nemijlocit de instanța de fond.

Contrar susținerilor formulate în cererea de recurs, soluția instanței de fond nu se întemeiază exclusiv pe procesul-verbal cu privire la contravenție și pe afirmațiile victimei, ci pe un ansamblu de mijloace de probă administrate în condițiile legii și apreciate în coroborarea lor reciprocă.

Instanța de recurs remarcă că, vinovăția lui Vasili VIȘANU în săvârșirea contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional, după indicii calificativi „*neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinți sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligațiilor de întreținere, de educare şi de instruire a copilului*”, rezultă din totalitatea probelor administrate în cauză, și anume:

- *procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 346486 din 14.04.2025,* întocmit în privința lui Vasili VIȘANU potrivit căruia i se încriminează comiterea contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional (f. d. 4);

- *Informație ”112”* înregistrată în R-2 la data de 04.04.2025 (f. d. 5);

- *cererea victimei Ecaterina GUZUN* prin care roagă organele de poliție să fie atras la răspundere minorul *****VIȘANU (f. d. 6);

- *procesul verbal de audiere a victimei minore ***** din 08.04.2025* (cu participarea reprezentantului legal Ecaterina GUZUN) potrivit căruia ultimul indică că la data de 04.04.2025 ora 13.50 – 14.20 a fost agresat de *****VIȘANU (f. d. 7);

- *procesul verbal de audiere a minorului *****VIȘANU din 14.04.2025* potrivit căruia ultimul recunoaște că la lovit pe ***** în regiunea feței, însă nu a înregistrat careva filmulețe (f. d. 8);

- *sesizarea Inspectoratului de Poliție Râșcani mun. Chișinău* din data de 16.04.2025 pe marginea circumstanțelor cazului dat (f. d. 10);

- *informarea Inspectoratului de Poliție Râșcani mun. Chișinău din 16.04.2025* prin care Ecaterina GUZUN a fost informată despre întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție (f. d. 11);

- *raportul agentului constatator Dumitru FLOREAN* din 14.04.2025 referitor la circumstanțele cazului (f. d. 12).

- *Fiind audiată în ședința de judecată victima, Ecaterina GUZUN a declarat că* pe VIȘANU Vasili nu îl cunoaște personal și nu l-a văzut niciodată, nu sunt în relații de prietenie sau de rudenie cu dumnealui. La data de 04 aprilie 2025, copilul său minor ***** cu încă un coleg de clasă după finisarea orelor a fost întâlnit în afara școlii de către minorul *****VIȘANU . Băiatul a spus din start că doar dorește să discute și au mers în spatele unei clădiri din apropierea școlii, copilul neștiind că ar exista o problemă, el cunoscându-se cu *****prin intermediul colegei Ina, discuția s-a transformat în act violent, în urma căruia fapt copilul ei a fost lovit cu piciorul în piept și în barbă, apoi fiind pus în genunchi și filmat, fiind pus să își ceară scuze. Copilul ei s-a întors mai târziu acasă, părinții fiind anunțați de dirigintă că ar fi fost văzut de către alți copii ce învață în liceu. Ambulanța nu a solicitat din motiv că copilul a refuzat și că nu e nimic grav. Acest video filmat de *****a fost răspândit în liceul „*****” unde copilul său a învățat până în clasa a șaptea, ca rezultat la cele întâmplate copilul peste o lună a avut nevoie de investigație medicală neurologică și a devenit inhibat.

10. Din coroborarea acestor mijloace de probă rezultă că fapta reținută în sarcina lui Vasili VIȘANU întrunește elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional, iar concluzia instanței de fond privind existența unei neîndepliniri corespunzătoare a obligațiilor părintești nu reprezintă o simplă prezumție, ci rezultatul evaluării unui ansamblu probator administrat în cauză.

Colegiul penal nu poate reține argumentul apărării potrivit căruia simplul fapt al producerii unui incident între minori nu poate determina angajarea răspunderii contravenționale a părintelui, întrucât o asemenea interpretare restrânge în mod nejustificat conținutul obligațiilor părintești instituite de lege. Or, dispozițiile art.63 alin.(1) Cod contravențional nu condiționează existența contravenției de caracterul repetitiv al conduitei minorului sau de existența unor manifestări anterioare similare, ci sancționează neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de întreținere, educare și instruire a copilului.

În speță, instanța de fond nu a reținut răspunderea lui Vasili VIȘANU pentru simplul fapt că minorul *****VIȘANU a comis o faptă antisocială, ci pentru faptul că acțiunile acestuia au relevat o lipsă de supraveghere și de exercitare efectivă a obligațiilor părintești de educare și

formare a comportamentului copilului. Gravitatea conduitei minorului, caracterul deliberat al acțiunilor întreprinse, deplasarea victimei într-un loc ferit de supraveghere, aplicarea loviturilor, obligarea acesteia să îngenuncheze și filmarea episodului demonstrează existența unei conduite care nu poate fi apreciată drept un simplu conflict spontan între copii.

Totodată, Colegiul penal reține că răspunderea contravențională prevăzută de art.63 alin.(1) Cod contravențional nu presupune demonstrarea faptului că părintele a determinat direct săvârșirea faptei de către copil sau că a cunoscut anticipat despre intențiile acestuia, *ci existența unei atitudini culpabile manifestate prin neîndeplinirea obligațiilor legale de educare, instruire și supraveghere*. În cauză, această formă de vinovăție rezultă din ***lipsa unor măsuri suficiente de control parental*** și din faptul că ***un asemenea comportament al minorului s-a manifestat în afara oricărui mecanism efectiv de prevenire sau corectare***.

În ceea ce privește afirmațiile apărării referitoare la necesitatea existenței unui comportament constant sau repetat al minorului, Colegiul penal le apreciază ca fiind lipsite de suport juridic. Norma contravențională incidentă nu instituie o asemenea condiție suplimentară, iar acceptarea unei astfel de interpretări ar conduce la concluzia nejustificată că obligațiile părintești devin relevante doar după repetarea unor acte de violență sau după producerea unor consecințe mai grave.

Prin urmare, argumentul recurentului potrivit căruia în cauză ar exista doar un „incident" izolat nu este apt să înlăture răspunderea contravențională stabilită, întrucât esențială pentru calificarea juridică a faptei nu este frecvența comportamentului minorului, ci ***existența unei conduite culpabile a părintelui prin raportare la obligațiile legale de educare și supraveghere a copilului.***

Mai mult, susținerea apărării privind lipsa unui probatoriu suficient este contrazisă de materialele cauzei, care demonstrează nu doar producerea acțiunilor violente ale minorului *****VIȘANU, dar și faptul că acestea au fost recunoscute de ultimul în cadrul audierii, iar situația de fapt a fost confirmată prin declarațiile victimei, ale reprezentantului legal al acesteia și prin celelalte mijloace de probă administrate.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal constată că instanța de fond a apreciat în mod corect materialul probator administrat și a ajuns la o concluzie legală și întemeiată privind existența faptei contravenționale și vinovăția lui Vasili VIȘANU în săvârșirea contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional.

Reevaluând materialul probator administrat în cauză prin prisma criticilor formulate în cererea de recurs, Colegiul penal constată că concluzia instanței de fond privind existența elementelor constitutive ale contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional este una legală și întemeiată, fiind rezultatul unei aprecieri coroborate și obiective a probelor administrate.

Astfel, instanța de fond în mod corect a reținut că obligațiile părintești nu se limitează exclusiv la asigurarea condițiilor materiale de existență ale copilului, ci includ în mod obligatoriu *obligația de educare, instruire și formare a comportamentului social al acestuia*. Aceste obligații presupun o implicare activă a părintelui în dezvoltarea personalității copilului, inclusiv prin supravegherea conduitei acestuia, formarea deprinderilor de respectare a normelor de conviețuire socială și prevenirea manifestărilor comportamentale incompatibile cu valorile ocrotite de lege.

În acest context, Colegiul penal reține că răspunderea contravențională a lui Vasili VIȘANU nu a fost stabilită pentru simplul fapt că minorul *****VIȘANU a comis o faptă ilicită, ci pentru existența unei conduite omisive culpabile a părintelui, manifestată prin neîndeplinirea corespunzătoare a obligației legale de educare și supraveghere. Or, obligația părintelui nu încetează în momentul în care copilul se află în afara domiciliului, ci presupune formarea și consolidarea unui comportament responsabil al acestuia în raporturile sociale.

Este relevant faptul că minorul *****VIȘANU, neavând atinsă vârsta răspunderii contravenționale prevăzută de art.16 alin.(2) Cod contravențional, nu putea fi sancționat contravențional pentru conduita sa, însă această împrejurare nu înlătură posibilitatea angajării răspunderii părintelui în situația în care se constată neîndeplinirea obligațiilor legale de educare și supraveghere. Anume aceasta reprezintă rațiunea normei prevăzute la art.63 alin.(1) Cod contravențional – de a asigura respectarea obligațiilor parentale și de a responsabiliza persoanele care, potrivit legii, au îndatorirea de a contribui la formarea comportamentului copilului.

Colegiul penal constată că circumstanțele concrete ale cauzei depășesc limitele unui simplu conflict spontan între minori, astfel cum încearcă să prezinte apărarea. Din materialele cauzei rezultă că acțiunile minorului *****VIȘANU au avut un caracter intenționat și organizat: acesta a inițiat contactul cu victima sub pretextul unei discuții, a determinat deplasarea acesteia într-o zonă mai puțin vizibilă, ulterior aplicând acte de violență, obligând victima să adopte o poziție umilitoare și înregistrând evenimentele produse. Aceste împrejurări denotă o conduită care relevă lipsa însușirii unor norme elementare de comportament social și necesitatea existenței unei intervenții educative și parentale corespunzătoare.

În ceea ce privește forma de vinovăție, Colegiul penal reține că aceasta rezultă din natura obligațiilor legale încălcate și din împrejurările concrete ale cauzei. Părintele, având obligația legală de educare și supraveghere a copilului, trebuie să manifeste diligența necesară pentru prevenirea unor conduite incompatibile cu normele sociale. Neîndeplinirea acestei obligații, în condițiile în care copilul a manifestat un comportament violent și prejudiciabil față de o altă persoană, caracterizează o atitudine culpabilă sub forma imprudenței prevăzute de art.14 Cod contravențional.

De asemenea, Colegiul penal reține că prevederile art.60 alin.(1)-(2) Codul familiei și art.18 alin.(1) din Legea nr.338/1994 privind drepturile copilului instituie o obligație pozitivă a părinților de a asigura dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, obligație care implică nu doar drepturi asupra copilului, ci și responsabilități juridice concrete.

Prin urmare, instanța de fond în mod justificat a concluzionat că inacțiunea părintelui de a asigura o supraveghere și educare corespunzătoare a minorului, coroborată cu conduita violentă manifestată de acesta și cu circumstanțele concrete ale producerii faptei, demonstrează existența elementelor constitutive ale contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional.

În consecință, criticile recurentului privind lipsa unei legături între comportamentul minorului și obligațiile părintești ale lui Vasili VIȘANU urmează a fi respinse, întrucât acestea pornesc de la o interpretare restrictivă a obligațiilor părintești și nu țin cont de scopul normei contravenționale, care urmărește protejarea relațiilor sociale privind creșterea, educarea și formarea corespunzătoare a minorilor.

11. Analizând circumstanțele de fapt stabilite în cauză prin prisma elementelor constitutive ale contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional, Colegiul penal constată că acestea sunt întrunite în totalitate.

Potrivit dispoziției art.63 alin.(1) Cod contravențional, constituie contravenție *neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinți sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligațiilor de întreținere, de educare şi de instruire a copilului*.

Sub aspectul ***obiectului juridic*** al contravenției, Colegiul penal reține că prin norma prevăzută de art.63 alin.(1) Cod contravențional sunt ocrotite relațiile sociale referitoare la exercitarea corespunzătoare a obligațiilor părintești privind întreținerea, educarea și instruirea copilului, precum și protejarea interesului superior al copilului prin asigurarea unui proces adecvat de formare a personalității și comportamentului acestuia.

În speță, aceste relații sociale au fost afectate prin conduita omisivă a lui Vasili VIȘANU, care, în calitate de părinte, avea obligația legală de a manifesta diligența necesară în procesul de educare și supraveghere a minorului *****VIȘANU. Or, obligațiile părintești instituite de lege nu reprezintă simple prerogative, ci constituie obligații juridice pozitive, a căror realizare presupune implicare efectivă în formarea comportamentului copilului și prevenirea manifestărilor incompatibile cu normele sociale.

Cu referire la ***latura obiectivă*** a contravenției, Colegiul penal constată că aceasta se realizează prin acțiunea sau inacțiunea părintelui care conduce la neîndeplinirea ori îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de întreținere, educare și instruire a copilului.

În cauza dedusă judecății, inacțiunea imputată lui Vasili VIȘANU constă în lipsa unei exercitări corespunzătoare a obligației de educare și supraveghere a minorului, fapt ce a permis manifestarea unui comportament violent și contrar normelor sociale. Această omisiune nu este dedusă exclusiv din rezultatul produs, ci din coroborarea circumstanțelor concrete ale cauzei, inclusiv caracterul deliberat al acțiunilor minorului, modalitatea de comitere a acestora și lipsa unor măsuri eficiente de prevenire sau corectare a unui asemenea comportament.

Colegiul penal subliniază că pentru existența contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional nu este necesară stabilirea faptului că părintele a determinat direct copilul să săvârșească fapta ilicită sau că a cunoscut nemijlocit despre intenția acestuia. Norma contravențională sancționează anume conduita culpabilă a părintelui manifestată prin neexecutarea corespunzătoare a obligațiilor sale legale, obligații care includ și formarea copilului în spiritul respectării normelor de conduită socială.

Totodată, legătura de cauzalitate dintre inacțiunea părintelui și atingerea adusă valorilor sociale protejate de norma contravențională rezultă din împrejurarea că lipsa unei educări și supravegheri corespunzătoare a favorizat manifestarea unui comportament violent al minorului față de o altă persoană. În acest sens, consecințele produse – agresarea fizică a victimei, umilirea acesteia și distribuirea imaginilor în mediul școlar – reprezintă o materializare a riscului social pe care obligațiile părintești urmăresc să îl prevină.

Subiectul contravenției este unul special, acesta putând fi doar părintele sau persoana care îl înlocuiește pe acesta. În prezenta cauză, calitatea specială a lui Vasili VIȘANU este incontestabilă, acesta fiind tatăl minorului *****VIȘANU, fapt care îi conferă obligația legală de a asigura întreținerea, educarea și instruirea copilului.

Împrejurarea că minorul *****VIȘANU nu a atins vârsta răspunderii contravenționale, prevăzută de art.16 alin.(2) Cod contravențional, nu înlătură răspunderea părintelui, întrucât obiectul examinării în prezenta cauză nu îl constituie sancționarea copilului pentru fapta săvârșită, ci verificarea respectării obligațiilor legale proprii ale părintelui.

Cu privire la ***latura subiectivă*** a contravenției, Colegiul penal reține că fapta a fost săvârșită cel puțin din imprudență, în sensul art.14 Cod contravențional. Astfel, Vasili VIȘANU, în calitate de părinte, trebuia și putea să prevadă necesitatea unei implicări active în educarea și supravegherea copilului său, precum și posibilitatea apariției unor consecințe negative în cazul neglijării acestor obligații.

În acest sens, obligațiile părintești stabilite de art.60 Cod familiei și art.18 alin.(1) din Legea nr.338/1994 privind drepturile copilului presupun o conduită activă și responsabilă, iar nerespectarea acestora, în condițiile în care copilul manifestă un comportament violent față de alte persoane, demonstrează o atitudine de insuficientă diligență în exercitarea responsabilităților parentale.

Prin urmare, Colegiul penal constată că toate elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional sunt întrunite: există obiectul juridic ocrotit de norma contravențională, latura obiectivă exprimată prin neîndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor de educare și supraveghere, subiectul special – părintele minorului, precum și latura subiectivă manifestată prin imprudență.

În aceste condiții, criticile apărării privind lipsa faptei contravenționale și insuficiența probatoriului nu pot fi reținute, acestea bazându-se pe o interpretare restrictivă a conținutului obligațiilor părintești și ignorând natura juridică a contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional.

Prin urmare, Colegiul constată că probele administrate demonstrează existența tuturor elementelor constitutive ale contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional, respectiv existența obiectului juridic ocrotit de lege, a laturii obiective concretizate prin neîndeplinirea corespunzătoare de către părinte a obligațiilor legale de educare, instruire și supraveghere a copilului, a subiectului special al contravenției – părintele minorului, precum și a laturii subiective manifestate sub forma imprudenței, întrucât Vasili VIȘANU, în calitate de părinte, trebuia și putea să prevadă consecințele unei exercitări necorespunzătoare a obligațiilor sale parentale și să întreprindă măsurile necesare pentru formarea unui comportament social adecvat al copilului.

În aceste condiții, concluzia instanței de fond privind existența faptei contravenționale și vinovăția lui Vasili VIȘANU este întemeiată atât în fapt, cât și în drept, iar argumentele formulate în recurs nu sunt de natură să conducă la o altă soluție.

12. *În ceea ce privește criticile recurentului referitoare la lipsa demonstrării unei conduite concrete imputabile lui VIȘANU Vasili și pretinsa imposibilitate de a deduce neîndeplinirea obligațiilor părintești din fapta minorului,* Colegiul penal constată că acestea pornesc de la o interpretare restrictivă a dispozițiilor art.63 alin.(1) Cod contravențional. Or, norma contravențională menționată nu sancționează rezultatul produs de copil în sine și nici nu instituie o răspundere obiectivă a părintelui pentru orice faptă săvârșită de minor, ci sancționează conduita proprie a părintelui constând în neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor legale de întreținere, educare și instruire.

Prin urmare, obiectul examinării în prezenta cauză nu îl constituie stabilirea vinovăției minorului *****VIȘANU pentru acțiunile întreprinse în raport cu minorul *****, ci verificarea modului în care părintele acestuia și-a exercitat obligațiile legale de formare, educare și supraveghere.

În acest sens, faptul că minorul *****VIȘANU a recunoscut aplicarea loviturilor asupra victimei, iar acțiunile sale nu au reprezentat o reacție spontană, ci au presupus deplasarea victimei într-un loc izolat, aplicarea actelor de violență, precum și filmarea și distribuirea imaginilor respective, constituie împrejurări obiective care relevă o conduită deviantă de o gravitate sporită și care impunea o analiză asupra modului în care părintele și-a îndeplinit rolul educativ.

Colegiul penal reține că obligația părintelui de educare și instruire a copilului nu are un caracter formal și nu se rezumă la simpla asigurare a existenței materiale a acestuia, ci presupune implicare activă în formarea conduitei sociale a minorului, dezvoltarea capacității acestuia de a respecta normele de conviețuire și prevenirea comportamentelor incompatibile cu acestea.

În speță, probatoriul administrat demonstrează nu doar existența unei manifestări agresive izolate, ci o conduită a minorului care presupunea un anumit grad de intenție și conștientizare a consecințelor propriilor acțiuni. Or, împrejurarea că minorul a atras victima într-un loc retras, a exercitat acte de violență și ulterior a înregistrat și a permis răspândirea imaginilor respective denotă existența unei probleme de conduită care depășește cadrul unui conflict obișnuit între copii.

În asemenea circumstanțe, obligația părintelui nu putea fi apreciată exclusiv prin prisma faptului dacă acesta a fost prezent fizic la locul producerii incidentului, ci prin prisma existenței unor măsuri reale și suficiente de educare, monitorizare și formare a comportamentului minorului.

Totodată, Colegiul penal apreciază ca neîntemeiată susținerea recurentului potrivit căreia nu a fost demonstrată nicio omisiune concretă din partea lui VIȘANU Vasili.

În materia art.63 alin.(1) Cod contravențional, neîndeplinirea obligațiilor părintești poate rezulta nu doar dintr-o acțiune expresă a părintelui îndreptată împotriva copilului, ci și din lipsa unei conduite diligente în exercitarea responsabilităților sale legale.

În prezenta cauză, concluzia privind îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor părintești rezultă din coroborarea circumstanțelor stabilite: vârsta minorului, natura și modul de comitere a faptei, lipsa unei supravegheri adecvate, caracterul umilitor al acțiunilor întreprinse față de victimă și consecințele produse asupra acesteia.

Prin urmare, instanța de fond în mod corect nu a transferat asupra părintelui răspunderea pentru fapta minorului, ci a constatat existența unei conduite proprii culpabile, constând în exercitarea necorespunzătoare a obligațiilor de educare și instruire.

Colegiul penal respinge și argumentul recurentului potrivit căruia instanța de fond nu ar fi examinat complet cauza și nu ar fi apreciat probele administrate. Din conținutul hotărârii contestate rezultă că instanța a analizat materialele cauzei, a expus circumstanțele de fapt stabilite, a indicat probele care au stat la baza concluziei privind vinovăția lui Vasili VIȘANU și a prezentat raționamentul juridic care a determinat adoptarea soluției.

În acest sens, invocarea prevederilor art.466 alin.(1) lit.d) Cod contravențional nu poate fi reținută, deoarece această normă are aplicabilitate doar în situația în care hotărârea atacată nu conține motivele pe care se întemeiază soluția sau motivarea este una contradictorie ori insuficientă în asemenea măsură încât împiedică verificarea legalității acesteia. Or, în prezenta cauză, hotărârea instanței de fond întrunește cerințele prevăzute de lege, iar dezacordul apărării cu concluziile instanței nu echivalează cu lipsa motivării.

Referitor la invocarea art.5, art.8 și art.375 Cod contravențional, Colegiul penal menționează că aceste norme consacră principiul legalității, prezumția de nevinovăție și obligația stabilirii vinovăției în baza unor probe suficiente, însă nu împiedică instanța să concluzioneze asupra vinovăției atunci când aceasta rezultă dintr-un ansamblu probator coerent și concordant.

În cauza de față, concluzia privind existența contravenției nu a fost întemeiată pe presupuneri, ci pe probe administrate în cadrul procedurii contravenționale, apreciate în coroborare. Astfel, circumstanțele privind comportamentul minorului *****VIȘANU, modul de producere a incidentului, declarațiile persoanelor audiate și celelalte materiale acumulate confirmă existența unei situații care denotă o exercitare necorespunzătoare a obligațiilor de supraveghere și educare de către părinte.

În ceea ce privește jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului invocată de recurent, Colegiul penal menționează că obligația instanței de motivare a hotărârii, derivată din art.6 al Convenției, nu presupune oferirea unui răspuns detaliat fiecărui argument formulat de părți, ci doar examinarea aspectelor decisive pentru soluționarea cauzei. Or, în speță, instanța de fond și-a îndeplinit această obligație, prezentând motivele de fapt și de drept care au fundamentat soluția adoptată.

În aceste condiții, Colegiul penal constată că argumentele recurentului reprezintă o încercare de a separa artificial comportamentul minorului de obligațiile legale ale părintelui, deși tocmai existența relației juridice de filiație generează obligația pozitivă de educare, formare și supraveghere a copilului. Or, aplicarea răspunderii contravenționale în temeiul art.63 alin.(1) Cod contravențional nu are la bază simpla calitate de părinte, ci constatarea unei omisiuni culpabile în exercitarea obligațiilor prevăzute de lege, fapt demonstrat în prezenta cauză prin ansamblul probator administrat.

În consecință, Colegiul penal constată că fapta lui Vasili VIȘANU, întrunește toate elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional, iar argumentele invocate în cererea de recurs nu sunt de natură să infirme concluziile instanței de fond cu privire la existența faptei și vinovăția persoanei sancționate.

13. În ceea ce privește sancțiunea contravențională aplicată lui Vasili VIȘANU, Colegiul penal constată că aceasta a fost stabilită de instanța de fond cu respectarea prevederilor art.30 și art.63 alin.(1) Cod contravențional, fiind individualizată în raport cu criteriile prevăzute de lege și circumstanțele concrete ale cauzei.

Colegiul reține că, la stabilirea sancțiunii, instanța de judecată a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al faptei săvârșite, de împrejurările în care aceasta a fost comisă, de datele ce caracterizează persoana contravenientului, precum și de necesitatea aplicării unei sancțiuni proporționale cu scopul urmărit de legea contravențională.

Totodată, instanța de fond a examinat existența circumstanțelor care atenuează sau agravează răspunderea contravențională, constatând lipsa unor împrejurări de natură să justifice aplicarea unei sancțiuni mai blânde sau, după caz, agravarea răspunderii contravenientului.

Colegiul penal apreciază că sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 10 unități convenționale, echivalentul sumei de 500 lei se încadrează în limitele prevăzute de norma contravențională încălcată și este proporțională cu natura faptei constatate. Aceasta reprezintă o măsură necesară și suficientă pentru atingerea scopului răspunderii contravenționale, respectiv prevenirea săvârșirii unor noi încălcări și responsabilizarea persoanei sancționate cu privire la respectarea ordinii juridice.

La stabilirea cuantumului sancțiunii, instanța de fond a avut în vedere că fapta comisă a constat în neîndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor părintești de educare și instruire a copilului, manifestată prin lipsa unei supravegheri și implicări suficiente în formarea conduitei minorului, fapt care a permis producerea unei situații cu consecințe negative asupra altui copil.

Colegiul penal reține că, la individualizarea sancțiunii, instanța de fond a acordat o apreciere justă atât naturii obligației încălcate, cât și circumstanțelor concrete ale cauzei, având în vedere că valorile sociale ocrotite de norma contravențională prevăzută la art.63 alin.(1) Cod contravențional vizează nu doar relațiile familiale, ci și protecția dezvoltării armonioase a copilului și formarea unui comportament social adecvat al acestuia.

Totodată, instanța de recurs constată că sancțiunea aplicată nu are un caracter excesiv sau represiv, ci reprezintă o reacție juridică proporțională la încălcarea constatată, fiind orientată spre conștientizarea de către contravenient a obligațiilor ce îi revin în calitate de părinte și spre prevenirea unor situații similare în viitor.

Colegiul penal apreciază că cuantumul amenzii stabilite – 10 unități convenționale – se situează la limita inferioară a sancțiunii prevăzute de lege și reflectă o individualizare echilibrată, instanța de fond neaplicând o sancțiune excesivă raportat la împrejurările cauzei.

În aceste condiții, nu pot fi reținute eventuale critici privind disproporționalitatea sancțiunii, or aceasta corespunde criteriilor de individualizare prevăzute de art.30 Cod contravențional și asigură un just echilibru între gravitatea faptei constatate, circumstanțele personale ale contravenientului și scopul preventiv al răspunderii contravenționale.

În aceste condiții, Colegiul penal conchide că sancțiunea contravențională aplicată lui Vasili VIȘANU este legală și temeinică, urmând a fi menținută.

14. În ceea ce privește motivele de recurs invocate de către avocatul Nicolae NEGREI, în interesele persoanei în privința căreia a fost pornită cauza contravențională, Vasili VIȘANU, Colegiul penal constată că acestea nu demonstrează existența unor erori de fapt sau de drept admise de instanța de fond. Argumentele formulate reprezintă, în esență, o reiterare a poziției de apărare expuse anterior și se referă în principal la inexistența faptei contravenționale și la lipsa vinovăției contravenientului. Potrivit art.470 Cod contravențional, *instanța de recurs examinează cauza în limitele motivelor invocate în cererea de recurs și verifică existența eventualelor erori de drept admise de instanța de fond.* În acest sens, Colegiul penal constată că hotărârea contestată cuprinde analiza circumstanțelor relevante ale cauzei, aprecierea probelor administrate și argumentarea soluției adoptate în raport cu norma contravențională aplicabilă.

Instanța de fond a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, în conformitate cu prevederile art.457–458 Cod contravențional, stabilind circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și motivând concluzia privind existența contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional.

Totodată, Colegiul penal reține că exigențele art.6 din Convenția europeană a drepturilor omului privind motivarea hotărârilor judecătorești nu presupun un răspuns detaliat la fiecare argument formulat de părți, atunci când instanța a examinat în mod efectiv aspectele esențiale ale cauzei și a prezentat motivele care au fundamentat soluția adoptată. În acest sens, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului confirmă că, în asemenea situații, instanța de control judiciar poate confirma raționamentele instanței inferioare atunci când acestea sunt conforme legii.

Prin urmare, Colegiul penal constată că instanța de fond a apreciat corect circumstanțele cauzei, a analizat probele administrate prin prisma pertinenței, admisibilității și coroborării acestora și justificat a concluzionat asupra existenței faptei contravenționale și vinovăției lui Vasili VIȘANU.

În consecință, argumentele invocate în cererea de recurs exprimă dezacordul recurentului față de soluția adoptată, însă nu constituie motive juridice suficiente pentru casarea hotărârii contestate. În lipsa unor temeiuri prevăzute de Codul contravențional care ar impune anularea sau modificarea hotărârii instanței de fond, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul declarat urmează a fi respins ca nefondat, cu menținerea hotărârii contestate.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor administrate și a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către avocatul Nicolae NEGREI, în interesele persoanei în privința căreia a fost pornită cauza contravențională, Vasili VIȘANU și a menține Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 4-954/2025 din 18 septembrie 2025, fără modificări.

15. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit.c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se respinge ca nefondat recursul declarat de către avocatul Nicolae NEGREI, în interesele persoanei în privința căreia a fost pornită cauza contravențională, Vasili VIȘANU împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 4-954/2025 din 18 septembrie 2025, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 346486 din 14.04.2025, în privința lui **Vasili VIȘANU** în temeiul art.63 alin.(1) Cod contravențional, şi se menține fără modificări Hotărârea atacată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Andrei CAZACICOV**

Vitalie BUDECI